

26 Σεπτεμβρίου 2015

Πώς μπορούμε να αναγνωρίσουμε την ορθόδοξη εικόνα της Παναγίας Θεοτόκου

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Άγ. Νικόλαος \(Βελιμίροβιτς\)](#) Επίσκοπος Αχρίδος / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Άγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς

Μου παρέθεσες μαζί με το γράμμα μία γυναικεία εικόνα, που μέσα στον λαό διαδίδεται με το όνομα της Παναγίας Θεοτόκου. Η εικόνα παρουσιάζει μία νέα, εύθυμη γυναίκα, με αφημένα μαλλιά στους ώμους, με χοντρό πρόσωπο, με χείλη δυνατά, με παρδαλά φορέματα. Χωρίς παιδί στα χέρια. Και μόνος κατάλαβες, ότι

αυτή δεν είναι η ορθόδοξη μορφή της Θεομήτορος, αλλά ρωτάς πως μπορεί ένας άνθρωπος εύκολα να αναγνωρίσει την ορθόδοξη μορφή της;

Ο πιο γρήγορος τρόπος αναγνώρισης της ορθόδοξης εικόνας της Θεομήτορος είναι τα τρία αστέρια: το ένα επάνω από το κούτελο, το δεύτερο στον δεξιό ώμο, και το τρίτο στον αριστερό ώμο. Αυτά τα τρία αστέρια σημειώνουν την παρθενία της Παρθένου Μαρίας πριν τη γέννα, κατά τη γέννα και μετά τη γέννα.

Και ύστερα τα χρώματα των ρούχων. Κατά κανόνα τα ρούχα της Θεομήτορος ζωγραφίζονται σε τρία κύρια χρώματα: το χρυσό, το κόκκινο και το γαλάζιο. Το κάτω φόρεμα είναι γαλάζιο, ενώ το πανωφόρι κόκκινο, και τα δυό είναι υφασμένα και στολισμένα με χρυσό. Το χρυσό χρώμα σημειώνει την αθανασία, το κόκκινο τη δόξα και το γαλάζιο τα ουράνια.

Το πρόσωπο της Παναγίας Θεοτόκου στις ορθόδοξες εικόνες ποτέ δεν είναι γεμάτο και στρογγυλό, αλλά μακρύ και λίγο αδύνατο. Τα μάτια μεγάλα και σκεπτόμενα. Μια ήσυχη λύπη, έτοιμη για το χαμόγελο παρηγοριάς· η λύπη λόγω των αθλιοτήτων του κόσμου και το χαμόγελο λόγω της εμπιστοσύνης στον Θεό Παρηγορητή. Όμως και η λύπη και το χαμόγελο συγκρατημένα κι όλα υποταγμένα στο πνεύμα. Τούτο είναι το πρόσωπο της νικήτριας, η οποία έζησε όλες τις πίκρες του πόνου και του καημού, ώστε μπορεί να βοηθήσει εκείνους που παλεύουν με τον πόνο και με τον καημό. Τα μαλλιά της είναι πάντα εντελώς κρυμμένα. Για το πρόσωπο της Θεοτόκου ποτέ δεν λέγεται ότι είναι φυσικά όμορφο. Είναι τέτοιο ώστε να αίρει κάθε σκέψη περί του σωματικού. Είναι υπερφυσικής ομορφιάς, η οποία δεν δείχνει αλλιώς παρά μέσω της αγιοσύνης. Στρέφει σκέψεις του θεατή στην ανώτερη πνευματική πραγματικότητα και το κάλλος της ψυχής.

Το κεφάλι της Θεομήτορος είναι απλά σκυμένο προς το Θείο Βρέφος, το οποίο εκείνη κρατά στο στήθος της. Τούτο το απλό σκύψιμο σημειώνει την υποταγή στη Θέληση του Θεού, που κάποτε εκείνη εξέφρασε στον αρχάγγελο Γαβριήλ λέγοντας: «Ιδού η δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου» (Λουκ. Α : 38). Ακόμα σημειώνει την αναγνώριση από μέρους Της του μεγαλείου Εκείνου που κρατά στα χέρια Της.

Στις ορθόδοξες εικόνες η Θεομήτωρ εντελώς σπάνια αγιογραφείται χωρίς το Θείο Βρέφος. Και όταν αγιογραφείται μόνη, ο καλλιτέχνης αγιογράφος τη φαντάζεται ως μητέρα του πόνου κάτω από τον σταυρό, με τα χέρια σταυρωμένα και το κεφάλι γερμένο, καμιά φορά ακόμα με τα συμβολικά ξίφη κατευθυνόμενα προς την καρδιά της. Όμως η καρδιά ποτέ δεν αγιογραφείται έτσι ώστε να φαίνεται. Η πλέον συχνή εικόνα Της όμως είναι με τον Υιό στα χέρια Της. Εκείνη αναγγέλθηκε στον κόσμο λόγω του Υιού. Η αποστολή Της στον κόσμο ήταν ο Υιός Της. Ωστε κανένας ποτέ να μην βλέπει μέσα Της τη γυναικά, αλλά πάντα και πάντοτε τη μητέρα. Εκείνη παρουσιάζει την ανώτατη, καθαρότατη και αγιότατη μητρότητα διαχρονικά. Είναι η Μητέρα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, αλλά είναι και η δική μας μητέρα, η παρηγορήτρια και γρήγορη βοηθός.

Ας είναι και σε σένα πάντα παρηγοριά και βοήθεια.

Πηγή: (Από το βιβλίο: “Δρόμος δίχως Θεό δεν αντέχεται – Ιεραποστολικές επιστολές Α”, Εκδόσεις: “Εν πλω”) [Η άλλη όψη](#)